

Υπηρεσία Τύπου και Πληροφόρησης

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 43/08

1η Ιουλίου 2008

Απόφαση του Δικαστηρίου στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-39/05 και C-52/05

Σουηδία και Turco κατά Συμβουλίου κ.λπ.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΕΠΙΤΡΕΠΕΙ, ΚΑΤ' ΑΡΧΗΝ, ΤΗΝ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΙΣ ΝΟΜΙΚΕΣ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΕΠΙ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΩΝ ΖΗΤΗΜΑΣΤΩΝ

Η διαφάνεια της νομοθετικής διαδικασίας και η ενίσχυση των δημοκρατικών δικαιωμάτων των Ευρωπαίων πολιτών δύνανται να αποτελούν υπέρτερο δημόσιο συμφέρον που δικαιολογεί την κοινολόγηση των νομικών γνωμοδοτήσεων

Ο κοινοτικός κανονισμός για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα¹ προβλέπει ότι κάθε πολίτης της Ένωσης και κάθε πρόσωπο που κατοικεί σε κράτος μέλος έχει δικαίωμα πρόσβασης στα έγγραφα των θεσμικών οργάνων. Ο κανονισμός προβλέπει εξαιρέσεις από τη γενική αυτή αρχή, μεταξύ άλλων στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η κοινολόγηση ενός εγγράφου θα έθιγε την προστασία των δικαστικών διαδικασιών και της παροχής νομικών συμβουλών, εκτός εάν η κοινολόγηση του εγγράφου δικαιολογείται από υπέρτερο δημόσιο συμφέρον.

Στις 22 Οκτωβρίου 2002, ο Μ. Turco υπέβαλε στο Συμβούλιο αίτηση επιδείξεως των εγγράφων που διελάμβανε η ημερήσια διάταξη συνεδριάσεως του Συμβουλίου «Δικαιοσύνη και εσωτερικές υποθέσεις» στα οποία περιλαμβανόταν γνωμοδότηση της νομικής υπηρεσίας του Συμβουλίου σχετικά με πρόταση οδηγίας περί καθορισμού ελάχιστων προδιαγραφών όσον αφορά την είσοδο των αιτούντων άσυλο στα κράτη μέλη.

Το Συμβούλιο αρνήθηκε να κοινολογήσει το έγγραφο αυτό για τον λόγο ότι οι νομικές γνωμοδοτήσεις της νομικής του υπηρεσίας χρήζουν ιδιαίτερης προστασίας διότι αποτελούν σημαντικό μέσο που του παρέχει βεβαιότητα ως προς τη συμβατότητα των πράξεών του με το κοινοτικό δίκαιο και για τον λόγο ότι από την κοινολόγησή τους μπορεί να προκύψει αβεβαιότητα ως προς τη νομιμότητα των νομοθετικών πράξεων που εκδίδονται κατόπιν της καταρτίσεως των γνωμοδοτήσεων αυτών. Επιπλέον, το Συμβούλιο έκρινε ότι δεν υφίστατο, εν προκειμένω, υπέρτερο δημόσιο συμφέρον που να επιτρέπει την κοινολόγηση του εγγράφου. Η αρχή της διαφάνειας και η δημοσιότητα της διαδικασίας λήψης αποφάσεων, τις οποίες επικαλέστηκε ο Μ. Turco, δεν συνιστούν, κατά το Συμβούλιο, λυσιτελή κριτήρια στο μέτρο που μπορούν να εφαρμοστούν σε όλα τα έγγραφα της νομικής υπηρεσίας, οπότε θα ήταν σχεδόν

¹ Κανονισμός (ΕΚ) 1049/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2001, για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής (ΕΕ L, 145, σ. 43).

αδύνατο στο Συμβούλιο να αρνηθεί την πρόσβαση σε οποιαδήποτε γνωμοδότηση δυνάμει του κανονισμού.

Το Πρωτοδικείο, στο οποίο προσέφυγε ο M. Turco, απέρριψε την προσφυγή ακυρώσεως κατά της αποφάσεως του Συμβουλίου, για τον λόγο ότι η κοινολόγηση της εν λόγω γνωμοδότησης μπορεί να αφήσει να πλανάται αμφιβολία ως προς τη νομιμότητα των νομοθετικών πράξεων τις οποίες αφορά η γνωμοδότηση αυτή και να θέσει επίσης υπό αμφισβήτηση την ανεξαρτησία των γνωμοδοτήσεων της νομικής υπηρεσίας του Συμβουλίου. Ως προς την ύπαρξη υπέρτερου δημοσίου συμφέροντος, το Πρωτοδικείο κρίνει ότι το συμφέρον αυτό πρέπει να διακρίνεται από τις αρχές που διέπουν τον κανονισμό, ειδικότερα την αρχή της διαφάνειας που επικαλέστηκε ο M. Turco.

Η Σουηδία και ο M. Turco ζητούν από το Δικαστήριο να αναιρέσει την απόφαση του Πρωτοδικείου στο μέτρο που αυτή δεν επέτρεψε την πρόσβαση στη νομική γνωμοδότηση.

Το Δικαστήριο διευκρινίζει ότι η εξέταση που πραγματοποιεί το Συμβούλιο προτού κοινολογήσει ένα έγγραφο πρέπει να διεξάγεται σε τρία στάδια. Πρώτον, το Συμβούλιο πρέπει να εξακριβώσει ότι, πέραν της ονομασίας του, το έγγραφο αποτελεί όντως νομική γνωμοδότηση. Δεύτερον, το Συμβούλιο πρέπει να εξετάσει αν η κοινολόγηση των τμημάτων του εν λόγω εγγράφου θίγει την προστασία των νομικών γνωμοδοτήσεων. Συναφώς, το Δικαστήριο ερμηνεύει τη σχετική με τις νομικές γνωμοδοτήσεις εξαίρεση του κανονισμού υπό την έννοια ότι αφορά την προστασία του συμφέροντος που έχει ένα θεσμικό όργανο να ζητεί νομικές γνωμοδοτήσεις και να λαμβάνει γνωμοδοτήσεις ειλικρινείς, αντικειμενικές και πλήρεις. Επιπλέον, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι ο γενικός και αφηρημένος ισχυρισμός ότι η κοινολόγηση μπορεί να προκαλέσει αμφιβολίες ως προς τη νομιμότητα της νομοθετικής πράξης δεν είναι δυνατό να αρκεί για να συναχθεί ότι θίγεται η προστασία των νομικών γνωμοδοτήσεων καθόσον **είναι ακριβώς η διαφάνεια που συμβάλλει στη δημιουργία μεγαλύτερης νομιμότητας και εμπιστοσύνης στα μάτια των πολιτών**. Ομοίως, αν δεν υφίσταται ευλόγως προβλέψιμος και όχι αμιγώς υποθετικός κίνδυνος να θιγεί η προστασία των νομικών γνωμοδοτήσεων, η ανεξαρτησία της νομικής υπηρεσίας του Συμβουλίου δεν τίθεται υπό αμφισβήτηση από την κοινολόγηση των νομικών γνωμοδοτήσεων. Τρίτον και τελευταίον, το Δικαστήριο διευκρινίζει ότι το Συμβούλιο οφείλει να εξετάσει αν υφίσταται υπέρτερο δημόσιο συμφέρον που να δικαιολογεί την κοινολόγηση.

Το Δικαστήριο κρίνει ότι **η κοινολόγηση εγγράφων που περιέχουν τη γνωμοδότηση της νομικής υπηρεσίας ενός θεσμικού οργάνου επί νομικών ζητημάτων που ανακύπτουν στο πλαίσιο της διαβούλευσης επί νομοθετικών πρωτοβουλιών μπορεί να αυξήσει τη διαφάνεια και να ενισχύσει το δημοκρατικό δικαίωμα του Ευρωπαίου πολίτη να ελέγχει τις πληροφορίες που αποτέλεσαν τη βάση μιας νομικής πράξης**.

Το Δικαστήριο καταλήγει ότι ο κανονισμός επιβάλλει, κατ' αρχήν, μια υποχρέωση κοινολόγησης των γνωμοδοτήσεων της νομικής υπηρεσίας του Συμβουλίου επί νομοθετικής διαδικασίας. Εντούτοις, η αρχή αυτή συνοδεύεται από μια εξαίρεση, στις περιπτώσεις γνωμοδοτήσεων που διατυπώνονται στο πλαίσιο νομοθετικής διαδικασίας που έχει ιδιαίτερα ευαίσθητο χαρακτήρα ή ευρύ περιεχόμενο το οποίο υπερβαίνει το πλαίσιο της νομοθετικής διαδικασίας. Στην περίπτωση αυτή, το οικείο όργανο οφείλει να αιτιολογήσει εμπειριστατωμένα την άρνηση πρόσβασης.

Βάσει των στοιχείων αυτών, **το Δικαστήριο αναιρεί την απόφαση του Πρωτοδικείου κατά το μέρος που αφορά την άρνηση πρόσβασης στην επίμαχη νομική γνωμοδότηση**.

Τέλος, το Δικαστήριο κάνει χρήση της δυνατότητας που του παρέχουν τα νομοθετικά κείμενα να αποφανθεί το ίδιο οριστικά επί της διαφοράς και **ακυρώνει την απόφαση του Συμβουλίου με την οποία δεν επιτράπηκε στον M. Turco η πρόσβαση στα έγγραφα.**

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Γλώσσες στις οποίες διατίθεται: ES, DE, EL, EN, FR, IT, NL, PT, SV

Το πλήρες κείμενο της αποφάσεως βρίσκεται στην ιστοσελίδα του Δικαστηρίου

[C-39/95 και C-52/05](#)

Μπορείτε, κατά κανόνα, να το συμβουλευθείτε από τις 12 το μεσημέρι, ώρα Κεντρικής Ευρώπης, κατά την ημερομηνία της δημοσιεύσεως της αποφάσεως.

Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε με την κα Estella Cigna-Αγγελίδη

Τηλ.: (00352) 4303 2582 Fax: (00352) 4303 2674